

การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

Using Administrative Skills of School Administrators According to the
Opinions of Personnel under the Jurisdiction of Phetchaburi Primary
Educational Service Area Office 1

ปิยะพงษ์ นิลเถื่อน¹ วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 และจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารและครูจำนวน 317 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.81 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One way ANOVA

ผลการศึกษาพบว่า

1. การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามค่าเฉลี่ยได้แก่ ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านมนุษย และทักษะด้านความคิดรวบยอดตามลำดับ
2. การเปรียบเทียบ การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The research purposes were to study and to compare the using administrative skills of school administrators according to the opinions of personnel under the jurisdiction of Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1, classified by position, education background, and school size. The sample was the 317 administrators and teachers under the jurisdiction of Phetchaburi

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยนครราชสีมา

Primary Educational Service Area Office 1. The research instrument was the questionnaire with reliability 0.81. The data analyzed by the mean, standard deviation, t-test, and One way ANOVA.

The research findings were:

1. The using administrative skills of school administrators according to the opinions of personnel under the jurisdiction of Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1, overall and each aspect were at high level. When sorted by mean were: the cognitive skills aspect, the technical skills aspect, the education and teaching skills aspect, the human being skills aspect, and the conceptual skills aspect, respectively.

2. The comparative of using administrative skills of school administrators according to the opinions of personnel under the jurisdiction of Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1, classified by position, education background, and school size found the overall and each aspect did not different.

Keywords: Using Administrative Skills of School Administrators According

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยให้สิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาอบรมและจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ที่ออกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2540, หน้า 15-26)การจัดการศึกษาให้บังเกิดผลดีมีคุณภาพ จะเป็นแรงผลักดันให้เกิดการพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ดังที่รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ขึ้นและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2542 เป็นการปฏิรูปการจัดการศึกษาของประเทศครั้งสำคัญทั้งระบบการจัดการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษา การกำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพทางการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทั้งนี้เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขในการอยู่ร่วมกันในสังคม เป็นผู้ที่ไม่รู้ใฝ่เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังนั้นคุณภาพบุคคลจึงขึ้นอยู่กับการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ , 2545 : 9-10)

ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “สมรรถภาพของผู้บริหารเป็นดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จของการบริหารการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารสถานศึกษาจะเป็นสิ่งช่วยให้การจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะผู้บริหารเป็นเสาหลักที่สำคัญอย่างยิ่งของหน่วยงาน และผู้ใต้บังคับบัญชาตลอดจนผลงานโดยส่วนรวม ดังนั้นคุณภาพการศึกษาและบทบาทของผู้บริหารจึงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคุณภาพสถานศึกษารวมทั้งส่งผลสะท้อนต่อผลงานและวิถีปฏิบัติงานของสถานศึกษา แต่ละแห่งเป็นอันมาก” (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543: 33) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในการบริหารและการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายของชาติตามนโยบายของรัฐบาลที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา รวมทั้งนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและกรมสามัญ ซึ่งได้มีนโยบายด้านการบริหารการศึกษามุ่งพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักการและจุดหมายของหลักสูตรในระดับการศึกษาที่รับผิดชอบ โดยให้สนองต่อความต้องการของบุคคลท้องถิ่น ชุมชน และประเทศชาติ ลักษณะดังกล่าวจะส่งผลให้งานผู้บริหาร

สถานศึกษาเป็นภารกิจที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ยังกำหนดให้มืองค์กรวิชาชีพครูผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพสามารถออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้และกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารและมีคุณภาพในการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จจำเป็นต้องมีทักษะทางการบริหาร (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 27)

ปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศคือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสร้างองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ โดยผ่านวิธีการจัดการศึกษาในทางที่จะต้องเร่งพัฒนากำลังคนให้มีความสามารถ มีทักษะการคิด มีทักษะการประกอบอาชีพ สามารถแก้ปัญหาของตนเอง และสังคมเพื่อรองรับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้ การจัดการศึกษาจึงเกิดการปฏิรูปการศึกษาขึ้นเมื่อปี 2542 แต่การดำเนินการปฏิรูปยังประสบปัญหาอยู่อีกหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหา ด้านคุณภาพทางการศึกษา จึงจำเป็นต้องที่โรงเรียนต้องเตรียมแผนการรองรับสภาพการเปลี่ยนแปลงโดยมีการกำหนดนโยบายและวางแผน เพื่อแก้ไข หลีกเลี่ยง และป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นรวมถึงพัฒนาระบบการศึกษาให้นักเรียนมีคุณภาพทัดเทียมสามารถแข่งขันกับ นานาอารยประเทศได้ในการบริหารโรงเรียนท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากกระแสของสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในโรงเรียนนั้นทำให้เกิดผลกระทบต่อกระบวนการดำเนินงานทั้งภายในภายนอกโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนใดที่ตั้งรับหรือปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารจัดการเพื่อที่จะทำให้โรงเรียนสามารถป้องกันปัญหาที่มาพร้อมกับกระแสโลกาภิวัตน์ได้ รวมทั้งจะส่งผลให้โรงเรียนนั้นสามารถพัฒนาตนเองและแข่งขันได้ในอนาคตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนจากสภาพปัจจุบันและปัญหาในการบริหารโรงเรียนที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ทำให้สามารถมองเห็นจุดที่จะพัฒนาโรงเรียนซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางที่เป็นมิติใหม่ในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนสู่องค์กรอัจฉริยะ โดยมีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนการบริหารโรงเรียนให้ไปสู่การเป็นองค์กรอัจฉริยะจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่มีมุ่งจะพัฒนาโรงเรียนให้สามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วม

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปในการศึกษาต้องมีศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษารุดลู่เป้าหมายที่ตั้งไว้.เมื่อกล่าวถึงคุณลักษณะของนักบริหารดูเหมือนจะมีการกล่าวไว้มากมาย ซึ่งมีทั้งทัศนคติส่วนตัวที่เกิดจากประสบการณ์หรือจุดประสงค์ของการศึกษาเป็นหลักการบริหารการศึกษาจะไม่มี ความหมายถ้าขาดเป้าหมายดังกล่าว นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องถือเอาเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของ การศึกษาย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามเหมาะสมกับสภาพของสังคมในฐานะผู้นำผู้บริหารจะต้องปรับปรุงการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ.และผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการศึกษาให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์เป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง และมีความเป็นประชาธิปไตย เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถบุคลิกลักษณะ และคุณสมบัติตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริงการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อยกระดับการเรียนรู้.ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลง..บทบาทของตนเองโดยการใช้หลักการบริหารคุณภาพที่ให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิดร่วมตัดสินใจซึ่งต้องอาศัยทักษะด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษย์ ทักษะทางการศึกษาและการสอน ทักษะด้านเทคนิคและทักษะทางด้านความรู้ ความคิด

ดังนั้นผู้ทำการค้นคว้าอิสระต้องการศึกษาว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องการที่จะพัฒนาทักษะการบริหารมากน้อยเพียงใด และมีความต้องการที่จะพัฒนาทักษะด้านการบริหารต่างกันหรือไม่ ในทักษะด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน จากการค้นคว้าศึกษาเกี่ยวกับทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า ทักษะทางการบริหารตามแนวคิดของเดรกและโรว์ (Drake, & Roe, 1986 : 29-30) ประกอบด้วย ทักษะ 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skill) ทักษะด้านมนุษย (human skill) ทักษะทางการศึกษาและการสอน (educational and instructional skill) ทักษะด้านเทคนิค (technical skill) และทักษะทางด้านความรู้ความคิด (cognitive skill) ซึ่งเป็นทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามากที่สุด ปัจจุบันคุณภาพการศึกษาอันเนื่องมาจากการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนยังมีคุณภาพไม่เป็นที่พอใจ ดูได้จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET) (ป.6) ปีการศึกษา 2555 ได้ตรวจสอบผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET).(ป.6) ปีการศึกษา 2555 จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้น ป.6 มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ และผลการทดสอบพบว่า วิชาภาษาอังกฤษมีคะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยทุกรายวิชาสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนักเรียนและคุณภาพการศึกษาได้แก่ ผู้บริหาร โดยสรุปได้ว่า ผู้บริหารมีทักษะกระบวนการในการบริหารไม่เหมาะสม ให้ความสนใจในด้านการนิเทศติดตาม การจัดการเรียนการสอนน้อยกว่างานด้านอื่น ๆ ขาดความเข้าใจในหลักสูตร ไม่สนใจพัฒนางานด้านวิชาการและไม่เห็นความสำคัญของการเรียนการสอนจากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ประจำปีการศึกษา 2555 แสดงให้เห็นว่าคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 อยู่ในระดับต่ำกว่าเขตอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจสืบเนื่องมาจากการขาดทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 เพื่อนำข้อมูลไปแก้ปัญหาพัฒนาการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ในด้าน 1) ทักษะด้านความคิดรวบยอด 2) ทักษะด้านมนุษย 3) ทักษะการศึกษาและการสอน 4) ทักษะด้านเทคนิค 5) ทักษะด้านความรู้ความคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 1,536 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 187 คน ครู 1,349 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 317 คน เป็นผู้บริหาร 127 คนเป็นครู 190 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้จัดทำเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทปลายปิด (closed form) ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร คู่มือ บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา และสังเคราะห์ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ได้ข้อรายการที่เหมาะสม โดยพิจารณาให้ครอบคลุมเนื้อหาของแต่ละด้านให้เหมาะสมและดีที่สุด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

3. ผู้ศึกษาสร้างแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดเป็นประเด็นให้ครอบคลุม ขอบเขตที่กำหนดในกรอบแนวคิด เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมาให้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พร้อมด้วยแบบสอบถามถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บแบบสอบถามจากผู้บริหารโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิเคราะห์คะแนนระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนเกี่ยวกับการดำเนินการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยกำหนดน้ำหนักของคะแนนเป็น 5 ระดับ

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจสอบให้คะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. ทำชุดคำสั่งวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของการดำเนินการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 รายข้อและรายด้าน
4. นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ไปทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายทั้งรายข้อและรายด้านโดยใช้เกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ย
5. ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ทำการศึกษาค้นคว้าได้วิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่างๆโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

1. การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามค่าเฉลี่ยได้แก่ ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านมนุษย และทักษะด้านความคิดรวบยอดตามลำดับ
2. การเปรียบเทียบ การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผู้ศึกษามีหัวข้อในการอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษา การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ทักษะด้านความรู้ความคิด 2) ทักษะด้านมนุษย 3) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน 4) ทักษะด้านเทคนิค 5) ทักษะทางด้านความรู้ความคิด ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ในด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านทักษะการบริหารของผู้บริหารด้านความรู้ความคิด เพราะว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีทักษะทางด้านความรู้ความคิดในการบริหารงานจึงทำให้การบริหารงานเป็นไปตามกระบวนการที่เหมาะสม ส่วนด้านทักษะด้านความคิดรวบยอด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเนื่องมาจากสาเหตุผู้บริหารอาจยังขาดการบริหารแบบรวบรวมความคิด โดยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เมื่อนำมาพิจารณาในแต่ละด้านสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับ สุดา ทัพสุวรรณ (2544, หน้า 24) กล่าวว่า ผู้นำจำเป็นต้องมีทักษะความเป็นผู้นำ 3 ด้าน คือ 1) ทักษะทางการมองเห็น เป็นทักษะทางการรับรู้ และเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ทะลุปรุโปร่ง รวมทั้งสามารถที่จะคาดคะเนได้ถึงสิ่งหรือเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปอีกได้อย่างถูกต้อง 2) ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นทักษะทางด้านความรู้ความสามารถในการติดต่อกับกับคนทั่วไป เป็นผู้สร้างมิตรมากกว่าสร้างศัตรู 3) ทักษะทางด้านเทคนิค คือ ทักษะทางการปฏิบัติงานทั่ว ๆ ไป เป็นทักษะเฉพาะแต่ละงาน ผู้นำไม่จำเป็นต้องมีทักษะทางเทคนิคในทุก ๆ เรื่อง เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่จำเป็นต้องสอนได้ทุกวิชา แต่ต้องเข้าใจปรัชญา วัตถุประสงค์ วิธีการสอนอย่างกว้าง ๆ

2. การเปรียบเทียบการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาในภาพรวม 5 ด้าน พบว่า ประชากรที่มีตำแหน่งการทำงานที่ต่างกัน มีทักษะการบริหารงานไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่ต่างกันนั้นไม่มีผลต่อการทักษะการบริหารเพราะไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือครู ใช้ประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจในบริบทของสถานที่นั้นในการบริหารงานมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ ฤทธิ์ภักดี (2551, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่ทำให้ความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันไป ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา อายุ ราชการ รายได้ ส่วน อายุและ สถานภาพไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรศึกษาความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารด้านความคิดรวบยอด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดแนวทางในการดำเนินงานด้านคุณภาพ และปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละระดับต่อไป
2. ควรศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความรู้ความคิด เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์เกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารให้ดีขึ้นแล้ว ควรทำการศึกษาซ้ำอีกครั้ง ว่าผลที่ได้เป็นไปในทางที่เหมาะสมและได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับความต้องการพัฒนาทักษะของผู้บริหารอย่างไร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. จากผลการศึกษาการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารด้านความรู้ความคิดมีระดับคะแนนเฉลี่ยมากและลำดับสุดท้ายทักษะด้านความคิดรวบยอดมีระดับค่าเฉลี่ยมาก ดังนั้นทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ควรให้ความสำคัญกับทักษะการบริหารงานใน 5 ด้านเพื่อฝึกฝนให้ผู้บริหารมีทักษะมากยิ่งขึ้นต่อไป
2. สามารถนำแบบการค้นคว้ามาปรับปรุงทักษะทางการบริหารว่ามีข้อใดที่บกพร่องเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคคลที่ทำหน้าที่บริหารในระดับผู้บริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการบริหารต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2540ก). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริม กรุงเทพมหานคร.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2540). พระราชกฤษฎีกาเบกษา. เล่มที่ 114 ตอนที่ 55 ก: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สมศักดิ์ ด้านเดชา.(2544). ทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

สุดา ทัพสุวรรณ.(2541). หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Drake,Thelbert.L.,&Roe,.William,.H..(1986a). The Principalship. New.York: Macmillan..